

Torstai 30. marraskuuta 2017

P8_TA(2017)0474

Euroopan vammaisstrategian täytäntöönpano

Euroopan parlamentin päätöslauselma 30. marraskuuta 2017 Euroopan vammaisstrategian täytäntöönpanosta (2017/2127(INI))

(2018/C 356/17)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 2, 9, 10, 19 ja 168 artiklan sekä 216 artiklan 2 kohdan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 21 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 3, 15, 21, 23, 25 ja 26 artiklan,
- ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen (UNCRPD) ja sen voimaantulon unionissa 21. tammikuuta 2011 vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 26. marraskuuta 2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2010/48/EY mukaisesti ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon neuvoston, jäsenvaltioiden ja komission väliset käytännesäännöt sisäisistä järjestelyistä vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen täytäntöönpanoa varten Euroopan unionissa ja Euroopan unionin edustamista varten kyseiseen yleissopimukseen liittyen,
- ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia käsittelevän YK:n komitean 2. lokakuuta 2015 antamat loppupäätelmät Euroopan unionin ensimmäisestä kertomuksesta ⁽²⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (Euroopan neuvoston sopimussarja nro 5, 1950) ja sen pöytäkirjat,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisen peruskirjan (ETS nro 35, 1961, tarkistettu vuonna 1996, ETS nro 163),
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean jäsenvaltioille antaman suosituksen Rec(2002)5 naisten suojelemiseksi väkivallalta ja suosituksen CM/Rec(2007)17 sukupuolten tasa-arvoa koskevista vaatimuksista ja rakenteista,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen (CEDAW) ja sen 6. lokakuuta 1999 tehdyn valinnaisen pöytäkirjan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU ⁽³⁾;
- ottaa huomioon yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27. marraskuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 23, 27.1.2010, s. 35.

⁽²⁾ UNCRPD/C/EU/CO/1.

⁽³⁾ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65.

⁽⁴⁾ EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16.

Torstai 30. marraskuuta 2017

- ottaa huomioon komission 2. joulukuuta 2015 antaman ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (COM(2015)0615),
- ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, Euroopan parlamentin ja komission uutta kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen ”Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme” yhteisen julkilausuman ja sen sitoumuksen ottaa huomioon vammaisten henkilöiden erityistarpeet kehitysyhteistyössä,
- ottaa huomioon 2. helmikuuta 2017 päivätyn komission yksiköiden valmisteluasiakirjan Euroopan vammaisstrategian 2010–2020 täytäntöönpanosta (SWD(2017)0029),
- ottaa huomioon 15. marraskuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vammaisstrategia 2010–2020: Uudistettu sitoutuminen esteettömään Eurooppaan” (COM(2010)0636),
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2016 antamansa päätöslauselman perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa vuonna 2015 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 15. syyskuuta 2016 antamansa päätöslauselman yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27. marraskuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY (”työsyrintädirektiivi”) soveltamisesta ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 7. heinäkuuta 2016 antamansa päätöslauselman vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen (vammaisyleissopimus) täytäntöönpanosta kiinnittäen erityistä huomiota YK:n vammaisyleissopimuksen seurantakomitean päätelmiin ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 20. toukokuuta 2015 antamansa päätöslauselman vammaisten henkilöiden oikeuksia käsittelevän Yhdistyneiden kansakuntien komitean hyväksymästä Euroopan unionin ensimmäiseen kertomukseen liittyvästä asialuettelosta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2011 antamansa päätöslauselman vammaisten liikkuvuudesta ja osallistamisesta sekä Euroopan vammaisstrategiasta 2010–2020 ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 6. toukokuuta 2009 antamansa päätöslauselman työmarkkinoilta syrjäytyneiden aktiivisen osallisuuden edistämisestä ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon Euroopan vammaisstrategiaa koskevan Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun katsauksen ”The European Disability Strategy 2010–2020”,
- ottaa huomioon sekä sukupuoleen että vammaisuuteen perustuvasta syrjinnästä laaditun Euroopan parlamentin unionin sisäasioiden pääosaston tutkimuksen ”Discrimination Generated by the Intersection of Gender and Disability”,
- ottaa huomioon kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030,
- ottaa huomioon Euroopan oikeusasiamiehen vuosikertomuksen 2016,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0485.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0360.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0318.

⁽⁴⁾ EUVL C 353, 27.9.2016, s. 41.

⁽⁵⁾ EUVL C 131 E, 8.5.2013, s. 9.

⁽⁶⁾ EUVL C 212 E, 5.8.2010, s. 23.

Torstai 30. marraskuuta 2017

- ottaa huomioon vuosien 2016 ja 2017 Euroopan unionin perusoikeusviraston perusoikeuksia koskevat raportit,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston aihekohtaiset raportit,
 - ottaa huomioon Eurostatin vuodelta 2014 peräisin olevat vammaisuuteen liittyvät tilastot, jotka koskevat työmarkkinoille pääsyä, koulutukseen pääsyä sekä köyhyyttä ja tuloeroja,
 - ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2017 julkaistut neuvoston päätelmät ”Euroopan kestävän tulevaisuuden varmistaminen: EU:n vastaus kestävän kehityksen toimintaohjelmaan Agenda 2030:een”,
 - ottaa huomioon vapaaehtoisen eurooppalaisen sosiaalipalvelujen laatukehityksen (SPC/2010/10/8),
 - ottaa huomioon uuden kaupunkikehitysohjelman (A/RES/71/256),
 - ottaa huomioon katastrofiriskien vähentämistä koskevan Sendain kehityksen,
 - ottaa huomioon neuvoston päätelmät sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta (2016–2020),
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman (2015–2019),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön sekä ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan ja kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnot, naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kannan tarkistuksina sekä vetoomusvaliokunnan lausunnon (A8-0339/2017),
- A. ottaa huomioon, että täysivaltaisina kansalaisina⁽¹⁾ kaikilla vammaisilla henkilöillä on yhtäläiset oikeudet kaikilla elämän aloilla ja että heillä on luovuttamaton oikeus ihmisarvoon, yhdenvertaiseen kohteluun ja itsenäiseen elämään sekä oikeus osallistua täysimääräisesti yhteiskuntaan;
- B. ottaa huomioon, että Euroopan unionissa on arviolta 80 miljoonaa vammaista henkilöä, joista 46 miljoonaa on naisia;
- C. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen mukaisesti unionin on torjuttava politiikkojensa ja toimiensa määrittelyssä ja toteuttamisessa vammaisuuteen perustuvaa syrjintää (10 artikla) ja että kyseinen sopimus antaa unionille toimivallan antaa lainsäädäntöä tällaiseen syrjintään puuttumiseksi (19 artikla);
- D. toteaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 ja 26 artiklassa kielletään nimenomaisesti vammaisuuteen perustuva syrjintä ja määrätään, että on edistettävä vammaisten henkilöiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaelämään;
- E. ottaa huomioon, että YK:n vammaisyleissopimus on ensimmäinen kansainvälinen ihmisoikeussopimus, jonka EU ratifioi ja jonka ovat allekirjoittaneet myös kaikki 28 jäsenvaltiota ja joka on ratifioitu 27 jäsenvaltiossa; ottaa huomioon, että EU on maailman suurin kehitysavun antaja ja yksi kansainvälisen tason vaikutusvaltaisimmista toimijoista;
- F. ottaa huomioon, että EU on sitoutunut kestävän kehityksen Agenda 2030:n ja kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon EU:ssa ja kehitysyhteistyössä kumppanimaisissa;

⁽¹⁾ Tämän päätöslauselman yhteydessä ”täysivaltainen kansalainen” olisi ymmärrettävä YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisessa merkityksessä niin, että kaikkien vammaisten henkilöiden olisi nautittava täysimääräisesti kaikkia ihmisoikeuksia.

Torstai 30. marraskuuta 2017

- G. ottaa huomioon, että YK:n vammaisyleissopimuksessa todetaan, että vammaisiin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa saattaa estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa; toteaa että YK:n vammaisyleissopimuksen 9 artikla on tässä yhteydessä erityisen merkityksellinen;
- H. ottaa huomioon, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä on vahvistettu, että YK:n vammaisyleissopimus sitoo EU:ta ja sen jäsenvaltioita niiden pannessa täytäntöön EU:n lainsäädäntöä, koska se kuuluu johdetun oikeuden välineisiin ⁽¹⁾; toteaa, että on vahvistettava nykyistä EU:n lainsäädäntöä ja toimintapoliittisia välineitä, jotta voidaan maksimoida YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpano;
- I. ottaa huomioon, että vammaiset henkilöt ovat heterogeeninen ryhmä ja että naiset, lapset, vanhukset ja henkilöt, joilla on moninaisia avustustarpeita, tilapäisiä tai näkymättömiä vammoja, kohtaavat ylimääräisiä esteitä ja monenlaista syrjintää;
- J. ottaa huomioon, että vammaisille henkilöille koituu lisäkustannuksia ja heidän tulonsa ovat tavanomaista alhaisemmat ja työttömyysasteensa korkeampi; toteaa, että vammaisuuteen liittyvät etuudet olisi katsottava yhteiskunnan tueksi, jonka tarkoituksena on auttaa henkilöitä poistamaan esteitä voidakseen osallistua täysimääräisesti yhteiskuntaan, muun muassa työllistymisen kautta;
- K. katsoo, että vammaisilla lapsilla on oikeus elää perheensä kanssa tai perheympäristössä sen mukaan, mikä vastaa parhaiten heidän etuaan; toteaa, että perheenjäsenten on usein vähennettävä ammatillista toimintaansa tai lopetettava se huolehtiakseen itse vammaisista perheenjäsenistä;
- L. toteaa, että YK:n vammaisyleissopimuksen periaatteet ulottuvat selvästi syrjintää laajemmalle ja näyttävät tietä kohti kaikkien vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä ihmisoikeuksien täysimääräistä toteutumista osallistavassa yhteiskunnassa;
- M. toteaa, että on vieläkin uutta ja tarkistettua lainsäädäntöä, jossa ei viitata YK:n vammaisyleissopimukseen ja esteettömyyteen; toteaa, että esteettömyys on osallisuuden ennakoedellytys; toteaa, että EU:lla on YK:n vammaisyleissopimuksen osapuolena velvollisuus varmistaa vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien järjestöjen tiivis mukaan ottaminen ja aktiivinen osallistuminen lainsäädännön ja toimintapolitiikkojen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon ottaen samalla huomioon erilaiset käsitykset vammaisuudesta;
- N. ottaa huomioon, että stereotyyppit, väärinkäsitykset ja ennakkoluulot ovat osa syrjinnän, myös moniperusteisen syrjinnän, leimaantumisen ja eriarvoisuuden, perimmäisistä syistä;
- O. ottaa huomioon, että vammaiset kärsivät usein siitä, etteivät he saa riittävästi tukea, suojelua, viestintää ja tietoja terveyspalveluista ja niitä koskevista oikeuksista, suojelua väkivallalta tai lastenhoitopalveluja, ja heillä on vain vähän tai ei lainkaan mahdollisuuksia käyttää sellaisia palveluja ja tietoja; katsoo, että terveydenhuoltohenkilöstön olisi saatava asianmukaista vammaisten henkilöiden erityistarpeita koskevaa koulutusta;
- P. ottaa huomioon, että merkittävä osa vuosittain kodittomuuden kohtaavista neljästä miljoonasta henkilöstä on vammaisia, jotka ovat jääneet syrjään YK:n vammaisyleissopimuksen ja EU:n vammaisstrategian kohderyhmään;
- Q. katsoo, että lukuisista kansainvälisistä yleissopimuksista ja EU:n ja kansallisesta lainsäädännöstä ja strategioista huolimatta vammaiset henkilöt eivät vieläkaan osallistu täysipainoisesti yhteiskuntaan eivätkä nauti kaikkia oikeuksiaan; toteaa, että osallisuus voidaan saavuttaa vain, jos vammaiset henkilöt otetaan YK:n vammaisyleissopimuksen 29 artiklan mukaisesti mukaan poliittiseen ja julkiseen elämään, jossa he ovat usein aliedustettuina;

⁽¹⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 11. huhtikuuta 2013, HK Danmark, yhdistetyt asiat C-335/11 ja C-337/11, ECLI:EU:C:2013:222, 29–30 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio 18. maaliskuuta 2014, Z, C-363/12, ECLI:EU:C:2014:159, 73 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio 22. toukokuuta 2014, Glatzel, C-356/12, ECLI:EU:C:2014:350, 68 kohta.

Torstai 30. marraskuuta 2017

- R. ottaa huomioon, että komission edistymiskertomuksessa osoitetaan merkittävä viivästyminen YK:n vammaisyleissopimuksesta seuraavien velvoitteiden täytäntöönpanossa sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla; ottaa huomioon, että strategiakehykseen liittyy edelleen haasteita ja aukkoja ja että EU:n politiikkojen, lainsäädännön ja ohjelmien yhdenmukaistaminen YK:n vammaisyleissopimuksen kanssa edellyttää pitkän aikavälin näkökulmaa;
- S. ottaa huomioon, että YK:n vammaisyleissopimuksessa painotettu itsenäisen elämän malli takaa mahdollisimman laajan esteettömyyden; ottaa huomioon, että myös muiden palvelujen esteettömyys, kuten esteetön liikenne ja esteettömät kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnot, liittyvät laadukkaaseen elämään ja voivat osaltaan edistää vammaisten henkilöiden integroitumista;
- T. katsoo, että on välttämätöntä, että vammaisilla henkilöillä on osallistava ja aktiivinen pääsy työmarkkinoille, sillä tämä on yksi tärkeimmistä keinoista heidän itsenäisyytensä edistämiseksi; toteaa, että vammaisten henkilöiden työmarkkinoille pääsyn aste on nyt 58,5 prosenttia, kun vastaava luku muiden henkilöiden keskuudessa on 80,5 prosenttia, että tietyt ryhmät kohtaavat myös vamman tyyppiin perustuvaa lisäsyrintää ja että yhteisötalous tarjoaa vammaisille lukuisia työllistymismahdollisuuksia;
- U. toteaa, että unionin tason vahvemmat suuntaviivat ja riittävät resurssit sekä koulutus vammaisiin liittyvissä kysymyksissä voisivat vahvistaa tasa-arvoelinten vaikuttavuutta ja riippumattomuutta kansallisella tasolla;
- V. ottaa huomioon, että yksi neljästä painopistealueesta, jotka komissio on määritellyt kansalaisuuden sekä vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhteisten arvojen edistämisestä koulutuksen avulla annetun Pariisin julistuksen jälkeen, on "edistää muita heikommassa asemassa olevien lasten ja nuorten koulutusta varmistamalla, että koulutusjärjestelmissä otetaan huomioon heidän tarpeensa";
- W. toteaa, että vammaisten jättämisestä työmarkkinoiden ulkopuolelle aiheutuvat kustannukset ovat suuremmat kuin heidän osallistamisestaan työelämään aiheutuvat kustannukset; toteaa, että tämä koskee erityisesti moninaisia avustustarpeita omaavia henkilöitä, joiden perheenjäsenten voi olla pakko ryhtyä omaishoitajiksi;
- X. toteaa, että työelämään osallistuvien vammaisten henkilöiden määrä voi olla vähäisempi kuin tietojen perusteella näyttää, koska monet heistä kuuluvat luokkaan "ei työllistettävissä" tai työskentelevät suojatyössä tai suojatun ympäristöissä eikä heillä ole työntekijän asemaa eivätkä he tämän vuoksi näy virallisissa tiedoissa ja tilastoissa;
- Y. toteaa, että työnantajia on tuettava ja rohkaistava, jotta nämä varmistavat vammaisten henkilöiden mahdollisuudet koulutuksesta aina työllistymiseen; toteaa, että tämän vuoksi tietoisuuden lisääminen työnantajien keskuudessa on keino torjua syrjintää vammaisten henkilöiden työhönotossa;
- Z. toteaa, että toimenpiteet työpaikalla ovat ratkaisevan tärkeitä mielenterveyden edistämässä sekä henkisen pahoinvoinnin ja heikentyneen psykososiaalisen toimintakyvyn ehkäisemisessä;
- AA. toteaa, että EU on maailman suurin kehitysavun antaja ja että sillä on johtoasema vammaisia osallistavissa ohjelmissa;
- AB. toteaa, että työelämässä tapahtuva syrjintä ei ole muista tekijöistä riippumaton kysymys; toteaa, että syrjintä koulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja asunnon saannissa sekä liikenteen esteet merkitsevät syrjintää myös työelämässä;
- AC. toteaa, että EU:ssa 75 prosenttia vakavasti vammaisista henkilöistä ei pysty osallistumaan täysipainoisesti työmarkkinoille; toteaa, että alityöllisyys ja työttömyys voivat koskettaa erityisesti autismin kirjon häiriöistä kärsiviä tai kuuroja ja huonokuuloisia sekä sokeita ja kuurosokeita;

Torstai 30. marraskuuta 2017

- AD. toteaa, että kestävä kehityksen tavoitteet ja sosiaalisten oikeuksien pilari voivat olla mahdollisia välineitä YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanolle;
- AE. toteaa, että oikeustoimikelpoisuuden puuttuminen muodostaa vammaisille merkittävän esteen äänioikeuden käyttämisessä, myös Euroopan parlamentin vaaleissa;
- AF. toteaa, että 34 prosenttia naisista, joilla on terveysongelma tai toimintarajoite, on elämänsä aikana kokenut parisuhteessaan fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa;
- AG. toteaa, että SEUT:n 168 artiklan 7 kohdan mukaan terveyspolitiikan määrittely ja terveyspalvelujen tarjoaminen ovat jäsenvaltioiden velvollisuuksia, mikä merkitsee, että Euroopan vammaisstrategian onnistumisen kannalta ratkaisevan tärkeää on kuulla ja osallistaa jäsenvaltioita;
- AH. toteaa, että YK:n vammaisyleissopimuksen 25 artikla tukee vammaisten henkilöiden oikeutta parhaaseen mahdolliseen terveydenhoidon tasoon ilman syrjintää;
- AI. toteaa, että vammaiset henkilöt kärsivät erityisen paljon terveydenhoitopalvelujen puutteista, he saattavat vaarantaa terveytensä riskikäyttäytymisellä ja ennenaikainen kuolleisuus on heidän keskuudessaan tavanomaista yleisempää;

Tärkeitä toiminta-alueita

Esteettömyys

1. toteaa esteettömyyden kokonaisvaltaisen määritelmän ja soveltamisen tärkeyden sekä sen perustavan arvon vammaisille henkilöille, jotta he saisivat YK:n vammaisyleissopimuksessa tunnustetut ja sen yleiskommentin nro 2 mukaiset yhtäläiset mahdollisuudet, todellisen sosiaalisen osallisuuden ja osallistumisen yhteiskuntaan, ottaen huomioon vammaisten henkilöiden tarpeiden moninaisuuden ja edistäen kaikille sopivan suunnittelun tasaisesti kasvavaa merkitystä EU:n periaatteena;
2. muistuttaa komissiota, että sillä on velvollisuus ottaa vammaisuus huomioon ja kehittää ja edistää esteettömyyttä kaikilla politiikan aloilla sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, ja suosittelee, että perustetaan komission hierarkkisen rakenteen puitteissa esteettömyyttä koskevaa asiantuntemusta omaavia yksiköitä varmistamaan, että tehtävä toteutetaan;
3. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön julkisia tiloja ja erityisesti rakennettua ympäristöä koskevat pakolliset esteettömyysvaatimukset;
4. kehottaa jäsenvaltioita panemaan kaiken esteettömyyttä koskevan lainsäädännön, myös audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin, televiestintäpaketin ja verkkopalvelujen saavutettavuusdirektiivin sekä asiaankuuluvat liikennettä ja matkustajien oikeuksia koskevat säännökset, kokonaisuudessaan täytäntöön ja valvomaan sitä; kehottaa EU:ta tässä yhteydessä koordinoimaan ja seuraamaan tätä täytäntöönpanoa sen lisäksi, että se edistää YK:n vammaisyleissopimuksen ratifiointia sisäisellä ja ulkoisella tasolla;
5. toivoo EU:n lainsäätäjien viipymättä hyväksyvän eurooppalaisen esteettömyyssäädöksen; suosittelee, että jotta YK:n vammaisyleissopimus pantaisiin täysimääräisesti täytäntöön, lopullisen tekstin olisi edistettävä vammaisten henkilöiden ja henkilöiden, joilla on toimintarajoite, käyttämien tuotteiden ja palvelujen esteettömyyttä; korostaa, että tarvitaan kattavia eurooppalaisia sääntöjä, jotka koskevat julkisten tilojen ja rakennetun ympäristön sekä kaikkien liikennemuotojen esteettömyyttä;

Torstai 30. marraskuuta 2017

6. on huolestunut, että osan lainsäädännöstä, kuten verkkopalvelujen saavutettavuusdirektiivin ⁽¹⁾ tai rautatiejärjestelmän esteettömyyttä koskevan asetuksen (TSI-PRM) ⁽²⁾ valvonta suoritetaan toimialan ja jäsenvaltioiden itsearvioinnin avulla eikä itsenäisen tahon kautta; suosittaa tämän vuoksi, että komissio parantaa noudattamisen arviointia ja harkitsee lainsäädännön seurannan kehittämistä, jotta varmistetaan, että vammaisten henkilöiden oikeuksia kunnioitetaan, muun muassa asetuksen (EY) N:o 261/2004 ⁽³⁾ täytäntöönpanon yhteydessä;
7. toteaa, että kaikkien esteettömyyteen liittyvien velvoitteiden noudattaminen edellyttää riittävää rahoitusta EU:n, kansallisella ja paikallisella tasolla; kehottaa EU:ta varmistamaan, että kaikki rahoitusohjelmat ovat esteettömiä, että niissä noudatetaan kaikille sopivan suunnittelun lähestymistapaa ja että ne käsittävät erilliset esteettömyysmäärärahat; kehottaa jäsenvaltioita edistämään julkisia investointeja esteettömyyden varmistamiseksi vammaisille henkilöille niin fyysisessä kuin digitaalisessa ympäristössä;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään esteettömyyttä tukemalla tieto- ja viestintäteknologian kehittämistä ja tukemalla kaikkia aloitteita, erityisesti aloittelevia yrityksiä, jotka toimivat vammaisten henkilöiden turvallisuutta koskevalla alalla;
9. kannattaa itsenäistä elämää koskevien parhaiden käytäntöjen tutkimista ja soveltamista EU:ssa;
10. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hätänumero 112 on täysin esteetön kaikille vammaisille henkilöille ja että kaikki katastrofiriskien vähentämistä koskevan toimintapolitiikan näkökohdat ja ohjelmat ottavat huomioon kaikki vammaiset henkilöt ja ovat näille esteettömiä;
11. on huolestunut siitä, että julkisten hankintojen esteettömien hankintojen ennakkoehtoa ennen sopimuksen allekirjoittamista ei panna riittävästi täytäntöön kansallisella tasolla; suosittaa tämän vuoksi, että perustetaan ympäristöä säästävien julkisten hankintojen mallin mukaisesti portaali, joka käsittää kaikki esteettömyyttä koskevat suuntaviivat;
12. suosittaa vahvasti, että matkustajien oikeuksia koskeva valitusmenettely tehdään täysin esteettömäksi ja vammaisystävälliseksi ja että kansallisille täytäntöönpanoelimille osoitetaan enemmän ja yhtä vahvoja velvoitteita täytäntöönpanon valvonnassa;
13. painottaa erityisesti, että esteettömyys kuuluu YK:n vammaisyleissopimuksen ydinperiaatteisiin ja on muiden yleissopimuksessa vahvistettujen oikeuksien nauttimisen edellytys; korostaa, että unionin kansalaisten esittämien saavutettavuuden puutetta tai arkkitehtonisten esteiden olemassaoloa koskevien vetoomusten määrä pysyy vakaasti samalla tasolla; korostaa, että YK:n vammaisyleissopimuksen 9 artiklassa määritelty oikeus esteettömyyteen ja saavutettavuuteen on pantava kattavasti täytäntöön, jotta varmistetaan, että vammaiset henkilöt pääsevät omaan ympäristöönsä, liikennevälineisiin ja julkisiin laitoksiin ja pystyvät käyttämään julkisia palveluja sekä tieto- ja viestintätekniikkaa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että esteettömyys on painopisteiden joukossa korkealla sijalla ja että se sisällytetään paremmin kaikkiin vammaispolitiikan osa-alueisiin;
14. katsoo, että digitaalisten sisämarkkinoiden strategia olisi pantava täytäntöön siten, että vammaisille henkilöille varmistetaan täysimääräisesti sen kaikkien osa-alueiden hyödyntämismahdollisuudet;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1).

⁽²⁾ Komission asetus (EU) N:o 1300/2014, annettu 18 päivänä marraskuuta 2014, vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteetöntä pääsyä Euroopan unionin rautatiejärjestelmään koskevista yhteentoimivuuden teknisistä eritelmistä (EUVL L 356, 12.12.2014, s. 110).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 261/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta (EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1).

Torstai 30. marraskuuta 2017

Osallistuminen

15. pitää myönteisenä eurooppalaista vammaiskortti-hanketta; kehottaa komissiota yhdessä jäsenvaltioiden kanssa sisällyttämään kaikki maat tulevaan pitkän aikavälin aloitteeseen, jotta kortin ulottuvuus olisi sama kuin eurooppalaisen pysäköintikortin, ja ottamaan tähän mukaan sellaisten palvelujen saatavuuden, jotka mahdollistavat kulttuurielämään osallistumisen ja matkailun;

16. on huolestunut siitä, että jatkuvasti sovelletaan vammaisten henkilöiden lääketieteellisiin diagnooseihin keskittyvää vammaisuuden lääketieteellistä mallia sen sijaan, että keskityttäisiin heidän kohtaamiinsa ympäristön esteisiin; kehottaa komissiota käynnistämään tämän lähestymistavan tarkistuksen, erityisesti tietojen keruun alalla; pyytää jäsenvaltioita etsimään tapoja työskennellä yhteisen määritelmän aikaansaamiseksi vammaisuudelle;

17. on tyytyväinen Marrakeshin sopimusta koskevaan edistykseen; korostaa, että Euroopan unionin tuomioistuin totesi 14. helmikuuta 2017 antamassaan lausunnossa, että EU:lla on yksinomainen toimivalta tehdä Marrakeshin sopimus, koska kyseiseen sopimukseen perustuvat velvoitteet kuuluvat jo laajalti unionin yhteisillä säännöillä säädettyyn alaan; suosittelee, että EU ja jäsenvaltiot laativat toimintasuunnitelman varmistaakseen sen täysimääräisen täytäntöönpanon; kehottaa EU:ta olemaan ratifioimatta taloudellista taakkaa koskevaa vaihtoehtoa;

18. katsoo, että Euroopan rakenne- ja investointirahastoissa on erityisesti seuraavalla ohjelmakaudella noudatettava YK:n vammaisyleissopimusta ja niissä olisi edelleenkin edistettävä ensisijaisesti laitoshoidon purkamista; katsoo lisäksi, että niistä olisi rahoitettava tukipalveluja, joiden avulla vammaiset henkilöt voivat toteuttaa oikeutensa elää itsenäisesti yhteiskunnassa; katsoo, että komission olisi seurattava tiiviisti sitä, miten jäsenvaltiot panevat täytäntöön ennakkoehdotuksia siirryttäessä laitospalveluista yhteisöpohjaisiin palveluihin, joiden on oltava konkreettisia ja joiden laatua on arvioitava jatkuvasti ja avoimella tavalla; katsoo, että EU:n rahoittamia hankkeita koskevissa ehdotuksissa, myös niissä, jotka kuuluvat Euroopan strategisten investointien rahaston ja Euroopan investointipankin luotonannon puitteisiin, olisi kunnioitettava esteettömyyssääntöjä ja noudatettava kaikille sopivan suunnittelun lähestymistapaa; katsoo, että näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ei voida luottaa yksinomaan rahoitusvälineisiin;

19. korostaa tarvetta varmistaa vapaa mahdollisuus kommunikointiin tavalla, joka on sovitettu vamman laatuun; korostaa, että tällä on ratkaiseva merkitys vammaisten henkilöiden yhteiskunnallisen aktiivisuuden kannalta;

20. on huolestunut holhouksen alaisina tai laitoksissa olevien henkilöiden osallistumisen esteistä kaikkialla Euroopassa ja kehottaa komissiota varmistamaan, että oikeustoimikelvottomiksi katsotut henkilöt voivat harjoittaa kaikkia Euroopan unionin perussopimuksissa ja lainsäädännössä vahvistettuja oikeuksiaan; kehottaa jäsenvaltioita edistämään osallistumista nopeuttamalla laitoshoidon purkamista ja sijaispäätöksenteon korvaamista tuetulla päätöksenteolla;

21. kehottaa komissiota ottamaan säännöllisiin kertomuksiinsa neuvoston direktiivien 93/109/EY⁽¹⁾ ja 94/80/EY⁽²⁾ täytäntöönpanosta arvioinnin siitä, onko niitä tulkittu YK:n vammaisyleissopimuksen 29 artiklan mukaisesti;

22. korostaa, että vammaiset naiset ja tytöt kärsivät kaksinkertaisesta syrjinnästä, koska heitä syrjitään sekä sukupuolen että vammaisuuden perusteella, ja he voivat usein olla alttiina myös moniperusteiselle syrjinnälle, kun syrjintä perustuu sukupuolen ja vammaisuuden lisäksi seksuaaliseen suuntautumiseen, ikään, uskontoon tai etniseen ryhmään kuulumiseen;

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 93/109/EY, annettu 6 päivänä joulukuuta 1993, niille unionin kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltiossa, mutta eivät ole sen kansalaisia, Euroopan parlamentin vaaleissa kuuluvaa äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EYVL L 329, 30.12.1993, s. 34).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 94/80/EY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1994, niiden unionin kansalaisten kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, jotka asuvat jäsenvaltiossa, jonka kansalaisia he eivät ole (EYVL L 368, 31.12.1994, s. 38).

Torstai 30. marraskuuta 2017

23. muistuttaa, että vammaiset naiset ovat usein vammaisia miehiä heikommassa asemassa ja köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riski on heillä usein suurempi;

24. katsoo, että Euroopan tasa-arvoinstituutin olisi tarjottava unionin tasolla ja jäsenvaltioissa ohjeistusta vammaisten naisten ja tyttöjen erityistilanteesta ja sen olisi toimittava aktiivisesti edunvalvonnassa, jotta voidaan turvata yhtäläiset oikeudet ja torjua syrjintää;

25. muistuttaa, että vammaisten henkilöiden köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunta liittyy läheisesti niiden perheenjäsenten aseman parantamiseen, jotka usein toimivat palkattomina hoitajina ja joita ei pidetä työntekijöinä; kannustaa siksi jäsenvaltioita esittämään kansallisia strategioita omaishoitajien tukemiseksi ja muistuttaa, että nämä hoitajat ovat useimmiten vammaisten henkilöiden naispuolisia sukulaisia;

26. korostaa, että ikääntyneiden määrä on kasvussa ja että WHO:n mukaan vammaisuus on yleisempää naisilla, jotka pidemmän elinajanodotteen vuoksi ovat erityisen alttiita vammautumiselle; korostaa, että tämän vuoksi vammaisten naisten osuus on suurempi tulevaisuudessa;

27. korostaa mikrorahoitusvälineiden merkitystä työpaikkojen luomiselle ja kasvulle; kehottaa jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että nämä välineet ovat helpommin vammaisten naisten käytettävissä;

28. korostaa, että vammaisten henkilöiden itsenäisen elämän varmistamiseksi on tarpeen tukea tutkimusta ja innovointia, jossa pyritään kehittämään tuotteita, jotka auttavat vammaisia henkilöitä selviämään päivittäisistä toiminnoistaan;

Tasa-arvo

29. korostaa, että tasa-arvo ja syrjimättömyys ovat vammaisstrategian keskeisiä osia;

30. kehottaa komissiota käsittelemään vammaisuutta strategisessa toimintaohjelmassaan sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi (2016–2019);

31. pitää hyvin valitettavana pitkittyntä umpikujaa neuvostossa, kun se ei ole edistynyt syrjinnänvastaisen direktiivin hyväksymisessä, ja kehottaa jäsenvaltioita edistämään horisontaalisen syrjinnän vastaisen direktiivin hyväksymistä ⁽¹⁾, ja etenemään kohti pragmaattista ratkaisua, jonka olisi laajennuttava kattamaan syrjinnän vastainen suojele vammaisten henkilöiden kaikilla elämänaloilla, myös katsomalla kohtuullisen mukauttamisen epäminen syrjinnän sekä moninaisen ja moniperusteisen syrjinnän muodoksi;

32. on huolestunut vammaisiin henkilöihin kohdistuvaa syrjintää ja hyväksikäyttöä koskevista olemassa olevista tiedoista; on edelleen huolestunut aliraportoinnista, joka johtuu valitus- ja raportointimekanismien esteellisyydestä sekä luottamuspulasta ja oikeuksia koskevan tiedon puutteesta; katsoo, että sukupuolen mukaan eriteltyä tietoa olisi kerättävä ja suosittava tässä yhteydessä uuden menetelmän kehittämistä tietojen keräämiseksi, erityisesti tapauksista, joissa lennolle pääsy evätään tai apu evätään tai sitä ei ole saatavissa;

33. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikilla kansallisilla tasa-arvoelimillä on toimivaltuudet vammaisasioiden alalla sekä riittävät resurssit ja itsenäisyys tarjota syrjinnän uhreille tarvittavaa tukea, ja takaamaan, että mahdolliseen toimivaltuuksien laajentamiseen liittyy henkilöresurssien lisääminen;

34. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita rahoittamaan vammaisille henkilöille, heidän järjestöilleen, ammattiliitoille, työnantajaliitoille, tasa-arvoelimille ja viranomaisille suunnattua ja näiden tarjoamaa koulutusta syrjimättömyysperiaatteesta, joka käsittää myös moninaisen ja moniperusteisen syrjinnän ja kohtuullisen mukauttamisen; kehottaa niitä myös laatimaan vastaavia hyvien käytäntöjen malleja;

⁽¹⁾ Ehdotus neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (COM(2008)0426).

Torstai 30. marraskuuta 2017

35. kehottaa EU:ta Horisontti 2020 -puiteohjelman jälkeistä tutkimuksen ja kehittämisen kehystä laatiessaan perustamaan tasa-arvoperiaatteita käsitteleviä tutkimusohjelmia;

Työllisyys

36. korostaa, että työmarkkinoille pääsy on kokonaisvaltainen kysymys joka edellyttää sellaisten tukitoimenpiteiden toteutusta, joiden seurauksena on sekä henkilöä että työntantajaa hyödyttävä tilanne, joka turvaa sosiaalisen osallisuuden, ja että tähän on kuuluttava esteettömät työhönottomenettelyt, esteetön liikenne työpaikalle ja työpaikalta, uralla eteneminen ja jatkuva koulutus sekä kohtuullinen mukauttaminen ja esteettömät työtilat; kehottaa komissiota päivittämään vammaisten henkilöiden tuettua työllistymistä koskevaa parhaiden käytäntöjen koostetta EU:ssa ja EFTA/ETA-maissa;

37. kehottaa toteuttamaan positiivisen syrjinnän toimenpiteitä, kuten vammaisten työntekijöiden prosentuaalisen vähimmäisosuuden vahvistamista julkisella ja yksityisellä sektorilla;

38. on huolestunut siitä, ettei kohtuullisen mukauttamisen epääminen ole työsyrintädirektiivin⁽¹⁾ mukaan syrjintää, mitä Yhdistyneiden kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksien komitea on arvostellut; palauttaa mielen, että työelämän yleisen tasa-arvodirektiivin 1 artiklassa kielletään kaikenlainen vammaisuuteen perustuva syrjintä;

39. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, etteivät avustusloukut muodosta esteitä työmarkkinoille osallistumiselle; pyytää pitämään vammaisuuteen liittyvät tuet erillään tulotuesta ottaen huomioon, että vammaiset henkilöt saattavat tarvita ylimääräistä hoitoa tai heillä voi olla muita tarpeita, ja siten mahdollistamaan vammaisille henkilöille ihmisarvoisen elämän ja pääsyn työmarkkinoille; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että vammaisuuteen liittyviä etuuksia ei koskaan peruta työllistymisen perusteella;

40. kehottaa komissiota tukemaan yhteisötalouden yrityksiä yhteisötaloutta koskevien Bratislavan ja Madridin julistuksissa esitettyjen periaatteiden mukaisesti merkittävänä vammaisten henkilöiden työllistymismahdollisuuksien lähteenä;

41. kehottaa jäsenvaltioita YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisesti harkitsemaan kaikkien sellaisten työllistettävyyden lainsäädännöllisten esteiden poistamista, kuten kyseisen yleissopimuksen 12 artiklan vastaiset toimet, jotka estävät vammaisia henkilöitä allekirjoittamasta työsopimuksia, avaamasta pankkitiliä ja käyttämästä rahojaan, mikä syrjäyttää heidät taloudellisesti, tai kansalliset säännökset, joiden nojalla tietyt vammaisryhmät todetaan "työkyvyttömiksi";

42. painottaa, että tehokas kuntoutus ja sopeuttaminen yhteiskuntaan sekä aktivointia ja työelämässä pitämistä koskevat toimenpiteet ovat tärkeitä ikääntyvässä yhteiskunnassa, koska ne auttavat ihmisiä palaamaan työelämään tai pysymään työelämässä sairauden tai fyysisen tai henkisen tai emotionaalisen vammautumisen jälkeen;

43. muistuttaa, että vammaisten henkilöiden ja heidän kumppaniensa rasittaminen heidän avustamisestaan aiheutuvilla kustannuksilla sekä vähentää heidän senhetkisiä tulojaan että heikentää heidän työllistymisnäkömiään ja tulojaan vanhuusiällä;

44. ymmärtää, että työ- ja yksityiselämän tasapainottamistoimet, mukaan luettuina vapaaehtoiset joustavat ja osallistavat työjärjestelyt, kuten älykäs työ, etätyö ja joustavat työajat, voivat olla suotuisia vammaisille henkilöille ja myönteisiä mielenterveydelle sekä taata turvallisuuden ja vakauden kaikille, mutta on huolissaan siitä, että digitaalinen työympäristö voi luoda uusia esteitä, jos se ei ole esteetön ja jos kohtuullinen mukauttaminen evätään;

45. kehottaa komissiota sisällyttämään tuleviin kertomuksiin esimerkkejä hyvistä ja huonoista käytännöistä, jotta työnantajia voidaan auttaa panemaan tehokkaasti täytäntöön vammaislainsäädäntöä;

46. on huolestunut siitä, että joissakin jäsenvaltioissa suojatyössä työskenteleviä vammaisia henkilöitä ei katsota lainsäädännössä työntekijöiksi, heille maksetaan minimipalkan alittavaa palkkaa eikä heillä ole samoja sosiaalietuja kuin muilla työntekijöillä;

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 2000/78/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16).

Torstai 30. marraskuuta 2017

47. on erityisen huolestunut vammaisista nuorista ja pitkään työttöminä olleista vammaisista henkilöistä; kehottaa jäsenvaltioita edistämään nuorten vammaisten työmarkkinoille osallistamista ensisijaisena asiana, esimerkiksi perustamalla erityisiä uraneuvontakeskuksia antaakseen neuvoja opiskelijoille ja työttömille nuorille heidän tulevasta ammatistaan, tai osana nuorisotakuuohjelmaa;

48. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edelleen edistämään moninaisuutta kannattavana asiana ja edistämään monimuotoisuussitoumuksia, joissa puhutaan vammaisten henkilöiden työpaikoille tuoman lisäarvon puolesta;

49. kehottaa EU:ta varmistamaan, että vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä oikeudet sisällytetään työn ja perhe-elämän tasapainoa koskevaan ehdotettuun lainsäädäntöpakettiin;

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus

50. on huolestunut siitä, että monet vammaiset lapset jäävät edelleen laadukkaan ja osallistavan koulutuksen ulkopuolelle eri jäsenvaltioissa esimerkiksi eriyttämiseen perustuvien toimintalinjojen tai arkkitehtonisten esteiden seurauksena, jotka ovat vammaisiin lapsiin ja nuoriin kohdistuvan syrjinnän muotoja;

51. painottaa, että yleissivistävä ja ammatillinen koulutus ovat olennaisen tärkeitä vammaisten henkilöiden työllistyvyyden parantamisessa ja että työnantajien olisi oltava mukana, jotta vammaisten henkilöiden tarpeet valtavirtaistetaan, myös, mutta ei ainoastaan, ottamalla huomioon uusien tekniikoiden mahdolliset hyödyt sellaisilla alueilla kuten työnhaku, henkilökohtainen kehitys ja suurempi itsenäisyys;

52. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita poistamaan lainsäädännölliset, fyysiset ja organisatoriset esteet kaikilta vammaisilta henkilöiltä, jotta taataan osallistavat yleissivistävän koulutuksen ja elinikäisen oppimisen järjestelmät;

53. kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita varmistamaan harjoittelijoille kohtuullisen mukauttamisen ja pyytää, että harjoittelupaikkojen hakumenettelyt ovat saavutettavia ja että vammaisille henkilöille on tarjolla erityisiä harjoittelupaikkoja, mukaan luettuina työnantajille suunnattuihin kannustimiin perustuvat harjoittelupaikat;

54. kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita varmistamaan, että Erasmus+-ohjelma ja muut nuoriso-ohjelmat, kuten nuorisotakuu ja Euroopan solidaarisuusjoukot, ovat täysin esteettömiä vammaisille henkilöille kohtuullisella yksilöllisellä mukauttamisella ja että tiedot esteettömyysoikeuksista saatetaan vammaisten henkilöiden saataville heidän osallistumisensa rohkaisemiseksi; suosittaa tämän vuoksi, että maksimoidaan nykyisiä välineitä, esimerkiksi niitä, joita tarjotaan osallistavalla liikkuvuudella edistävällä MappED!-foorumilla;

55. pitää valitettavana, että uusi osaamisohjelma ei sisällä erityistä vammaisia henkilöitä koskevaa tavoitetta; painottaa, että vammaisten henkilöiden nykyinen alityöllisyys ja syrjintä työmarkkinoilla ovat myös arvokkaiden taitojen tuhlaamista; kehottaa tämän vuoksi komissiota ottamaan huomioon vammaisten henkilöiden tarpeet kaikissa tulevisissa taitoihin liittyvissä aloitteissa;

56. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään tehokkaita toimia, joilla torjutaan vammaisten oppilaiden eriyttämistä ja hylkimistä kouluissa ja oppimisympäristöissä, sekä laatimaan tässä yhteydessä kansallisia siirtymäohjelmia, jotta turvataan YK:n vammaisyleissopimuksen suositusten mukaisesti laadukas ja osallistava yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, sekä virallinen että epävirallinen, myös vammaisille henkilöille, jotka tarvitsevat paljon tukea;

57. painottaa opetushenkilöstön koulutuksen ja uudelleen koulutuksen merkitystä, erityisesti moninaisia tarpeita omaavien henkilöiden tukemiseksi;

58. suosittaa, että Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskuksen palveluja hyödynnetään paremmin, jotta sen nykyinen toimeksianto voidaan maksimoida;

Torstai 30. marraskuuta 2017

59. korostaa, että on erittäin tärkeää valmistaa opettajia ja kouluttajia tekemään töitä vammaisten lasten kanssa ja antaa heille riittävästi tukea; kannustaa jäsenvaltioita suunnittelemaan osallistavaa koulutusta ja jatkuvaa ammatillista kehittymistä opettajille ja kouluttajille eri sidosryhmien, erityisesti vammaisia henkilöitä ja alan ammattilaisia edustavien järjestöjen kanssa;

60. kehottaa, ottaen huomioon koulunkäynnin keskeyttäneiden vammaisten ja/tai erityisopetusta tarvitsevien nuorten suuren määrän, tutkimaan tarkemmin elinikäisen oppimisen tarjoamia mahdollisuuksia ja houkuttelevien vaihtoehtojen tarjoamista; katsoo, että vammaisten henkilöiden elinikäisen oppimisen ohjelmien edistäminen on erittäin tärkeä osa Euroopan vammaisstrategiaa;

61. kannustaa opettajia, henkilöstöä, hallintoelimiä sekä vammaisia opiskelijoita ja oppilaita vaihtamaan osallistavaa koulutusta ja elinikäistä oppimista koskevia parhaita käytäntöjä;

62. on huolissaan siitä, että parannuksista huolimatta vammaiset henkilöt ovat edelleen suuressa työttömyysvaarassa ja että alle 30 prosenttia heistä on suorittanut korkea-asteen tai sitä vastaavan koulutuksen verrattuna muiden kuin vammaisten henkilöiden 40 prosenttiin; kehottaa tästä syystä jäsenvaltioita ja komissiota kiinnittämään erityistä huomiota niihin vaikeuksiin, joita vammaiset ja/tai erityisopetusta tarvitsevat nuoret kohtaavat siirtyessään toisen asteen koulutuksesta ja yliopistokoulutuksesta ja/tai ammatillisesta koulutuksesta työelämään;

63. kannustaa EU:n julkisoikeudellisia laitoksia ja yrityksiä panemaan monimuotoisuuspolitiikat ja kansalliset monimuotoisuussitoumukset täytäntöön;

64. korostaa, että vammaiset nuoret osallistuvat vähemmän liikuntaan kuin muut ikätoverinsa ja että kouluilla on tärkeä merkitys terveellisen elämäntavan omaksumisessa; korostaa tästä syystä, että on tärkeää lisätä vammaisten nuorten osallistumista liikuntaan; kehottaa jäsenvaltioita poistamaan nopeasti kaikki olemassa olevat esteet, jotka haittaavat vammaisten tai erityistarpeita omaavien henkilöiden osallistumista urheiluharrastuksiin;

65. muistuttaa, että on tärkeää kuroa umpeen digitaalista kuilua ja varmistaa, että vammaiset henkilöt hyötyvät täysimääräisesti digitaaliunionista; korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeää parantaa vammaisten henkilöiden digitaalisia taitoja ja osaamista erityisesti Erasmus+-ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden avulla, ja kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan heikommassa asemassa olevien kansalaisten, myös vammaisten henkilöiden, suojelun verkossa tehokkaiden vihapuheen, nettikiusaamisen ja verkossa tapahtuvan kaikenlaisen syrjinnän vastaisten toimien avulla ja antamalla enemmän koulutusta digitaali- ja medialukutaidossa osana sekä epävirallista että virallista koulutusta; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita antamaan käyttöön asianmukaiset teknologiset koulutusvälineet ilmaiseksi vammaisille lapsille, jotta he voivat osallistua täysimääräisesti koulutustoimintaan;

Sosiaaliturva

66. kehottaa komissiota varmistamaan, että EU:n vammaisstrategiaan 2030 sisältyy erityisiä toimia osallistavien sosiaaliturvajärjestelmien edistämiseksi kaikkialla EU:ssa, koska sillä taataan vammaisten henkilöiden etuuksien ja palvelujen saatavuus koko elinkaaren ajan; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan vammaisille henkilöille sosiaaliturvan vähimmäistason, jolla taataan heille riittävä elintaso;

67. kehottaa lainsäätäjiä harkitsemaan vammaisten henkilöiden sisällyttämistä erityisenä kohderyhmänä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevaan asetukseen ⁽¹⁾;

68. kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta suorittaessaan vammaisuuden arviointia ja määrittämistä, ja katsoo, että siinä olisi noudatettava, eikä siinä saisi heikentää, YK:n vammaisyleissopimuksen ihmisoikeuksiin perustuvaa vammaisuuden mallia ottaen huomioon henkilön kohtaamat ympäristön ja yhteiskunnan esteet sekä kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, jotta varmistetaan, että vammaisten henkilöiden elintaso ei vaaranneta esimerkiksi talouden sopeuttamisohjelmilla;

69. kehottaa komissiota varmistamaan, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vammaisuus valtavirtaistetaan kaikkiin osa-alueisiin;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 200, 7.6.2004, s. 1).

Torstai 30. marraskuuta 2017

70. suositaa, että Euroopan sosiaalirahastoa (ESR), työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevaa Euroopan unionin ohjelmaa (EaSI-ohjelma) ja tulevia EU:n sosiaalirahastoja käytetään työllisyyden edistämistoimenpiteiden lisäksi myös sosiaaliseen osallistamiseen; painottaa kuntoutuksen merkitystä sosiaalisen osallistamisen keinona, jolla varmistetaan, että vammaiset henkilöt pysyvät aktiivisina yhteiskunnassa;

71. suositaa, että jäsenvaltiot toteuttavat erityisiä toimia, kuten taloudellisen avun ja tilapäishoidon tarjoaminen, sellaisten osallistavien sosiaaliturvajärjestelmien edistämiseksi kaikkialla EU:ssa, joilla taataan kaikille vammaisille henkilöille riittävä elintaso, etuudet ja palvelut koko elinkaaren ajan;

72. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että vammaisten henkilöiden laitoshoidon purkaminen ei koskaan johda asunnottomuuteen sen vuoksi, että yhteisössä ei ole asianmukaista ja/tai esteetöntä hoiva-asuntoa;

Terveys

73. kehottaa jäsenvaltioita panemaan täysimääräisesti täytäntöön vuoden 2011 direktiivin potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajatylittävässä terveydenhuollossa ⁽¹⁾; suositaa, että komissio sisällyttää direktiivin saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä voimakkaan vammaisuutta koskevan komponentin kohtuuhintaisen ja laadukkaan rajat ylittävän terveydenhuollon takaamiseksi vammaisille henkilöille; kehottaa tämän osalta komissiota toteuttamaan direktiivin vaikutustenarvioinnin sen tarkistamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi YK:n vammaisyleissopimuksen kanssa, sekä valmistelevaan EU:n laajuiset ohjeet, jotka käsittelevät vammaisuuden valtavirtaistamista kansallisten yhteyspisteiden työssä, ja yhteiset suorituskykykriteerit, myös erityisesti vammaisuutta koskevat suositukset; kannustaa jäsenvaltioita tarjoamaan asianmukaista koulutusta terveydenhuollon henkilöstölle vammaisten potilaiden erityistarpeista;

74. on huolestunut rikkomuksista, muun muassa ihmisoikeusloukkauksista, joita on tapahtunut mielenterveys- ja terveydenhuoltopalveluissa ja joilla on monissa tapauksissa ollut merkittävää vaikutusta tarjottujen palvelujen laatuun, ja huomauttaa, että näissä palveluissa on keskityttävä paranemiseen, niillä on oltava riittävä rahoitus ja niitä on tarjottava ihmisoikeuksiin perustuvan mallin mukaisesti;

75. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan mielenterveyspalvelut, joissa kunnioitetaan oikeustoimikelpoisuutta ja vaaditaan sijaispäättäjän sijaan vammaista henkilöä antamaan tietoisien suostumuksen hoidolle ja sairaalassaololle, ja joissa myös otetaan huomioon tuetun päätöksenteon toimenpiteet;

76. kehottaa komissiota varmistamaan, että sähköinen terveydenhuolto ja terveys- ja hoitopalvelut ovat täysin esteettömiä ja turvallisia käyttää kaikille vammaisille henkilöille, myös niille, joilla on älyllistä kehitysvammaisuutta ja moninaisia tarpeita, ja heidän perheenjäsenilleen;

77. pitää tärkeänä korjata kiireesti yleinen asiointi, jossa vammaisille henkilöille ei ole tarjolla monialaista erityishoitoa ja, jos onkin, potilaiden odotusajat ovat pitkiä, sillä se heikentää merkittävästi yhtäläisiä mahdollisuuksia päästä ehkäisevään terveydenhoitoon ja lääkinnälliseen hoitoon ja johtaa usein vammaisen potilaan tilan huononemiseen ja terveydenhuoltojärjestelmiin kohdistuvaan vältettävissä olevaan paineeseen;

78. huomauttaa, että terveydenhuoltojärjestelmissä olisi varmistettava, että seksuaalinen väkivalta ja/tai hyväksikäyttö havaitaan, siitä ilmoitetaan ja sitä ehkäistään;

79. kehottaa painokkaasti jäsenvaltioita lisäämään vammaisten aikuisten tilanteen monialaiseen arviointiin ja uudelleenarviointiin liittyviä palveluja, jotta voidaan laatia yksilöllisiä suunnitelmia, jotka voidaan panna täytäntöön alueellisin resurssein (kuten koti-, päivätoiminta- ja asumispalvelut) ja jotka täyttävät määrätty biopsykososiaaliset vaatimukset;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/24/EU, annettu 9. maaliskuuta 2011, potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajatylittävässä terveydenhuollossa (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 45).

Torstai 30. marraskuuta 2017

80. kehottaa painokkaasti komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti eurooppalaisten osaamisverkostojen tarjoamaa kehystä, kun ne kehittävät ja parantavat yleensä vammaisten henkilöiden ja erityisesti sellaisten vammaisten henkilöiden, joilla on harvinainen kehitysvamma, pääsyä monialaiseen ja erikoistuneeseen hoitoon;

81. korostaa, ettei komissio kiinnittänyt huomiota vammaisuuteen EU:n terveydenhuoltohenkilöstöä koskevassa toimintasuunnitelmassa eikä tehokkaita, helposti saavutettavia ja sopeutumiskykyisiä terveydenhuoltojärjestelmiä koskevassa EU:n toimintaohjelmassa, sillä kummassakaan näistä teksteistä ei erityisesti käsitelty tätä aihetta;

82. painottaa toisen dementiaa koskevan yhteisen toiminnan menestystä ja toivoo, että seuraavalle kolmivuotiskaudelle saadaan lisärahoitusta innovatiivisia lääkkeitä koskevaan yhteiseen teknologia-aloitteeseen osallistuvilta lääkeyhtiöiltä;

83. kehottaa komissiota esittämään toimintasuunnitelman, joka koskee vaikeasti vammaisten henkilöiden avustamista heidän omaishoitajanaan toimineiden omaistensa kuoleman jälkeen (vrt. Italiassa vastikään hyväksytty laki "dopo di noi");

84. kehottaa painokkaasti komissiota analysoimaan perusteellisesti YK:n loppupäätelmien ja oman edistymiskertomuksensa eroja etenkin terveydenhuoltoa koskevan Euroopan vammaisstrategian keskeisen toiminta-alueen suhteen;

85. vaatii synnytyksen turvallisuutta koskevan WHO:n Safe Childbirth Checklist -oppaan mukaisesti, että synnytykseen liittyvien terveydenhoitopalvelujen järjestämistä lähellä asuinpaikkakuntaa on johdonmukaisesti edistettävä julkisena palveluna jäsenvaltioissa, jotta synnytyskomplikaatiot johtaisivat yhä harvemmin vammautumiseen ja synnytys olisi turvallinen sekä äidille että lapselle;

86. pitää rohkaisevana edistystä Euroopan etälääketieteen alalla, sillä se voi tuoda perinpohjaisia muutoksia vammaisten henkilöiden mahdollisuuksiin käyttää palveluja; uskoo myös, että 4G-tekniikan käyttöönotto, 5G-tekniikan kehittyminen ja esineiden internetin yleistymisen tuovat parannuksia terveyspalvelujen tarjontaan vammaisille henkilöille; kehottaa komissiota varmistamaan, että Euroopan terveysteknologiasektoria ei rasieta liiallisella sääntelyllä ja että sillä on asianmukaiset mahdollisuudet saada rahoitusta;

Ulkoinen toiminta

87. vaatii, että EU:n ulkoisessa toiminnassa noudatetaan täysin YK:n vammaisyleissopimusta;

88. kehottaa EU:ta varmistamaan, että kehitysyhteistyö ja humanitaarinen toiminta ottavat vammaiset henkilöt huomioon ja ovat täysin heidän saavutettavissaan;

89. kehottaa EU:ta ottamaan käyttöön vammaisten henkilöiden oikeuksia ilmaisevan indikaattorin virallisessa kehitysapua koskevassa raportoinnissa;

90. kehottaa EU:ta varmistamaan keskeisen asemansa sen turvaamisessa, että vammaiset henkilöt eivät jää kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun ulkopuolelle, kuten kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa sitouduttiin tekemään, sekä sisällyttämään tähän puuttumisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden ja marginalisoituneiden ryhmien kohtaamaan moninkertaisen syrjintään;

91. kehottaa komissiota näyttämään esimerkkiä siinä, miten kestävä kehitys koskevat ulkoisen toiminnan tavoitteet onnistutetaan panemaan täytäntöön vammaisuuden huomioon ottavalla tavalla Euroopan uudesta vammaisstrategiasta riippumattomasti laatimalla selkeä, avoin ja kattava etenemissuunnitelma näiden tavoitteiden saavuttamiseksi;

92. pitää valitettavana, että EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden työllisyysindikaattoria ei ole eritelty vammaisuuden mukaan; kehottaa EU:ta edistämään tietojen erittelyä vammaisuuden tyyppin mukaan yhteistyössä kumppanimaiden kanssa;

93. kehottaa EU:ta ja sen kumppaneita ottamaan vammaiset henkilöt ja heitä edustavat järjestöt mukaan politiikan kehittämisen ja hankkeiden kaikkiin vaiheisiin, myös paikan päällä kumppanimaisissa vammaisjärjestöjen aktiivisella osallistumisella;

Torstai 30. marraskuuta 2017

94. muistuttaa, että vammaiset naiset kohtaavat usein tavallistakin suurempia ongelmia ja vaaroja konfliktimaissa ja -alueilla; korostaa siksi, että EU:n ulkopolitiikan yhteydessä on suojeltava vammaisia naisia;

Unionin toimielinten velvollisuudet

95. kehottaa unionin toimielimiä huolehtimaan ulkoisten ja sisäisten verkkosivustojensa toiminnallisuuden, sisällön, asiakirjojen, videoiden ja verkkopalvelujen saavutettavuudesta, mukaan lukien julkiset kuulemiset, ja raporttoimaan julkisesti verkon saavutettavuutta koskevien suuntaviivojen, suositusten ja velvoitteiden noudattamisesta;

96. pitää valitettavana, että INSIGN-hanketta, jolla mahdollistetaan kuurojen ja huonokuuloisten henkilöiden riippumaton viestintä vuorovaikutuksessa EU:n toimielinten kanssa yhdistämällä heidät jäsenvaltioiden viittomakielen tulkkien palveluihin ja tekstityspalveluihin, ei ole vielä pantu täytäntöön, vaikka komissio on rahoittanut palvelualustan prototyypin kehittämistä ja sitä testattiin menestyksekkäästi vuonna 2014 Euroopan parlamentissa;

97. kehottaa EU:n toimielimiä asettamaan pyynnöstä saataville kaikki julkiset kokouksensa, myös tarjoamalla viittomakielisen tulkkauksen, puheen tekstitykseksi muuttavan järjestelmän ja asiakirjat pistekirjoituksena sekä muiden puhetta tukevien ja korvaavien viestinnän keinojen sekä rakennustensa fyysisen esteettömyyden avulla; toteaa, että tekstityksen tarjoamisessa EU:n kaikissa kokousten suoratoistoissa ja videoinneissa on vaikeuksia; kehottaa kuitenkin toimielimiä edelleen seuraamaan teknologian kehitystä tällä alalla, jotta esteettömyyttä voidaan vastaisuudessa parantaa;

98. neuvoo EU:n toimielimiä asettamaan etusijalle tulkkauksen kansallisesta viittomakielestä ja kansalliseen viittomakieleen (tai kansallisiin viittomakieliin) kansainvälisen viittomakielen sijaan EU:n monikielisyttä koskevan politiikan mukaisesti;

99. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että niissä järjestettävät Euroopan parlamentin vaalit ovat saavutettavia ja että niihin otetaan mukaan sellaiset henkilöt, jotka asuvat tällä hetkellä hoitolaitoksissa ja/tai ovat holhouksen alaisia;

100. toteaa vammaisille henkilöille esteettömien ja heitä osallistavien vaalimenettelyjen puutteen, erityisesti kun on kyse henkisistä tai älyllisistä vammoista, sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla; kehottaa Euroopan parlamenttia varmistamaan, että sen Euroopan parlamentin vaaleja koskeva viestintämateriaali on täysin esteetöntä;

101. kehottaa Eurooppa-kouluja, päiväkoteja ja koululaisten iltapäiväkerhoja järjestämään laadukasta osallistavaa ja YK:n vammaisyleissopimuksen mukaista opetusta kaikille EU:n henkilöstön lapsille, myös henkilöille, joilla on moninaisia tai suuria avustustarpeita;

102. kehottaa EU:ta helpottamaan kohtuullisen mukauttamisen ja muiden vammaisten henkilöiden työllistymistuen muotojen tarjoamista EU:n toimielimissä, esimerkiksi älykkään työn tarjoamista työntekijöille, muun muassa parlamentin jäsenten valtuutettuina avustajina toimiville vammaisille henkilöille;

103. kehottaa komissiota tarkistamaan yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän yhteisiä sääntöjä, täytäntöönpanosäännöksiä, soveltamisalaa, vammaisuuden kuvausta, saavutettavuutta ja käytänteitä, jotta se voidaan yhdenmukaistaa YK:n vammaisyleissopimuksen kanssa;

104. kehottaa EU:n toimielimiä, virastoja ja elimiä perustamaan yhteispisteitä ja korostaa, että tarvitaan toimielinten horisontaalinen koordinoitimekanismi pääosastojen ja EU:n toimielinten välillä; kehottaa tekemään tämän toteuttamiseksi tarvittavista järjestelyistä osan YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanostrategiaa;

105. kehottaa toimielimiä toteuttamaan työhönottoa, työn säilyttämistä ja ylennyksiä koskevaa laaja-alaista toimintapolitiikkaa, väliaikaiset positiiviset erityistoimet mukaan lukien, lisätäkseen aktiivisesti ja huomattavasti vammaisten virkamiesten tai henkilöstön jäsenten ja harjoittelijoiden määrää, myös sellaisten, joilla on psykososiaalisia toimintarajoitteita tai älyllinen kehitysvamma, direktiivin 2000/78/EY 5 artiklan mukaisesti;

Torstai 30. marraskuuta 2017

106. muistuttaa Euroopan parlamentin vammaisuutta käsittelevän laajennetun työryhmän roolista Euroopan vammaisstrategian täytäntöönpanossa YK:n yleissopimuksen mukaisesti foorumina, joka kokoaa yhteen Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien jäseniä sekä kansallisten ja paikallistason järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan edustajia; panee merkille, että laajennettu työryhmä on erityisen sopiva foorumi keskustelun edistämiseksi strategian täytäntöönpanon varmistamiseksi;

107. kehottaa unionin toimielimiä kuulemaan vammaisia työntekijöitä ja parlamentin jäseniä täysimittaisesti ja ottamaan heidät tehokkaasti mukaan, kun ne laativat, panevat täytäntöön ja valvovat sisäisiä sääntöjä, toimintaperiaatteita ja käytänteitä, myös henkilöstösääntöjä ja kohtuullista mukauttamista ja esteettömyyttä koskevia sääntöjä;

Edistymiskertomuksen aukot loppupäätelmiin verrattuna

108. pitää valitettavana, että EU:n toimielinten verkkosivustot eivät ole saavutettavuutta koskevien standardien AAA-tason mukaisia; kehottaa toimielimiä saavuttamaan tämän tason mahdollisimman pian;

109. pitää valitettavana, ettei EU:n ja jäsenvaltioiden liikennelainsäädäntöä ole vieläkaan pantu kokonaisuudessaan täytäntöön kansallisella tasolla; suosittelee, että perustetaan kansallisia täytäntöönpanoviranomaisia huolehtimaan asiasta kussakin jäsenvaltiossa;

110. panee merkille junaliikennettä koskevassa saavutettavuudessa aikaansaadun edistyksen; kehottaa kohdistamaan myös muihin liikennemuotoihin, lentoliikenne mukaan luettuna, samantasoista saavutettavuutta koskevaa sääntelyä turvallisuuden ja esteettömyyden välisten ristiriitojen ratkaisemiseksi;

111. toteaa, että komission edistymiskertomuksessa ei tarkastella horisontaalista yhdenvertaista kohtelua koskevaa direktiiviä;

112. pitää valitettavana, että YK:n vammaisyleissopimuksen vapaaehtoisen pöytäkirjan ratifiointi Euroopan unionissa on edistynyt vain vähän;

113. toteaa, ettei komissio ole tähän mennessä toteuttanut lainsäädännön kattavaa ja monialaista tarkistusta varmistaakseen täysimääräisen yhdenmukaistamisen YK:n vammaisyleissopimuksen määräysten kanssa;

114. on tyytyväinen päivitettyyn luetteloon lainsäädännöstä, joka sisältää myös hiljattain hyväksytyn lainsäädännön, mutta pitää valitettavana sitä, että toimivaltaa koskevaa ilmoitusta ei ole tarkistettu ja että luettelo ei sisällä lainsäädäntöä, jossa ei erityisesti viitata vammaisiin henkilöihin, mutta joka on kuitenkin merkityksellistä heidän kannaltaan;

115. pitää valitettavana, että komissio ei ole edistynyt vammaisten naisten ja tyttöjen oikeuksien valtavirtaistamisessa kaikkeen sen sukupuolten tasa-arvoa koskevaan toimintapolitiikkaan ja ohjelmiin eikä sukupuolinäkökulman sisällyttämisessä vammaisstrategioihin;

116. on tyytyväinen siihen, että EU on allekirjoittanut naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Istanbulin yleissopimus), ja kehottaa neuvostoa ratifioimaan sen pikaisesti;

117. pitää valitettavana, että lapsen oikeuksia koskeva unionin politiikka ei tällä hetkellä sisällä riittävän kattavaa strategiaa, joka perustuisi vammaisten poikien ja tyttöjen oikeuksiin, tai suojatoimia heidän oikeuksiensa suojelemiseksi, ja että vammaisstrategioissa ei riittävällä tavalla tarkastella ja valtavirtaisteta vammaisten poikien ja tyttöjen oikeuksia; kehottaa komissiota YK:n vammaisyleissopimuksen ja lapsen oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen mukaisesti kiinnittämään erityistä huomiota vammaisiin lapsiin; korostaa erityisesti, että vammaisille naisille ja tytöille tarvitaan roolimalleja;

118. toteaa, että EU:ssa ei ole järjestetty kattavaa kampanjaa, jolla valistettaisiin YK:n vammaisyleissopimuksesta ja torjuttaisiin vammaisiin henkilöihin kohdistuvia ennakkoluuloja;

Torstai 30. marraskuuta 2017

Kohti kattavaa ja tehokasta vammaisstrategiaa 2030

Horisontaaliset kysymykset

119. kehottaa komissiota varmistamaan, että tulevilla vammaisstrategialla pyritään YK:n vammaisyleissopimuksen täysimääräiseen täytäntöönpanoon kaikilla EU:n politiikan aloilla, valtavirtaistamaan esteettömyys, osallistuminen, syrjimättömyys ja tasa-arvo ja kattamaan kaikki YK:n vammaisyleissopimuksen artiklat ja että se sisältää riittävät määrärahat, täytäntöönpanon aikataulun sekä seurantamekanismin ja että sillä on sama oikeudellinen arvo kuin nykyisellä strategialla; painottaa, että strategian menestys edellyttää kaikkien sidosryhmien, myös kansalaisyhteiskunnan, osallistumista;

120. painottaa, että strategian kaudelle 2020–2030 olisi perustuttava kaiken EU:n lainsäädännön ja politiikan kattavaan ja monialaiseen tarkistukseen, jotta varmistetaan täysimääräinen yhdenmukaistaminen YK:n vammaisyleissopimuksen määräysten kanssa, ja että siihen olisi sisällyttävä tarkistettu toimivaltua koskeva ilmoitus;

121. kehottaa komissiota edistämään tehokkaaseen yhteiskuntaan sopeuttamiseen ja kuntoutukseen liittyviä toimenpiteitä sairaudesta tai fyysisestä, henkisestä tai emotionaalisesta vammasta aiheutuvien, henkilön ansiokykyyn kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi tai poistamiseksi;

122. suosittaa, että komissio varmistaa, että tulevan strategian ja sen kuulemisprosessin olisi oltava avoimia, ymmärrettäviä ja täysin saavutettavia sekä sisällettävä selkeät indikaattorit ja vertailuarvot;

123. toteaa, että EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden indikaattorit eivät kata vammaisia henkilöitä tavoitteen 4 (koulutus), tavoitteen 5 (sukupuolten tasa-arvo) ja tavoitteen 8 (ihmisarvoinen työ ja talouskasvu) osalta; vaatii tämän vuoksi, että tulevassa strategiassa käytetään maailmanlaajuisia kestävän kehityksen indikaattoreita EU:n tärkeimpien toimien ja politiikan täytäntöönpanon seuraamiseksi työllisyyden alalla;

124. korostaa, että on tärkeää varmistaa tulevan vammaisstrategian yhteensopivuus muiden EU:n aloitteiden ja strategioiden kanssa, jotta edistetään vammaisten henkilöiden, erityisesti naisten, työllisyyttä ja osallistamista;

125. suosittaa, että julkiset hankinnat ja standardointi sisällytetään vuoden 2020 jälkeiseen strategiaan horisontaalisina asioina, jotta lisätään vammaisten henkilöiden työllistävyyttä sekä edistetään hyvien käytäntöjen kokoamista ja vaihtoa jäsenvaltioiden keskuudessa;

126. kehottaa komissiota varmistamaan, että EU:n rahoittamat hankkeet ovat YK:n vammaisyleissopimuksen ihmisoikeuksia koskevan lähestymistavan mukaisia, pidättymällä rahoituksen myöntämisestä hankkeille, joiden tulokset eivät olisi esteettömiä, jotka syrjisivät vammaisia henkilöitä tai eivät olisi esteettömyysnormien mukaisia;

127. kehottaa komissiota ehdottamaan esteetöntä arviointivälinettä, johon sisältyy jatkuva seuranta, jossa käytetään muun muassa erityisiä indikaattoreita ja konkreettisia tavoitteita;

128. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita, sen jälkeen kun EU on ratifioinut Istanbulin yleissopimuksen, toteuttamaan erityisiä toimenpiteitä vammaisiin naisiin ja tyttöihin kohdistuvaan väkivaltaan puuttumiseksi; kehottaa komissiota laatimaan kokonaisvaltaisen unionin strategian naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi ja kiinnittämään erityistä huomiota vammaisiin naisiin ja tyttöihin;

129. toteaa, että vammaiset naiset, etenkin älyllisesti kehitysvammaiset, ovat alttiimpia sukupuoleen perustuvalla väkivallalla, seksuaalisella häirinnällä tai muunlaisella hyväksikäytölle; toteaa lisäksi, että koska vammaiset henkilöt ovat toisesta henkilöstä riippuvaisia, heidän voi olla mahdotonta tunnistaa hyväksikäyttöä tai raportoida siitä; korostaa tarvetta mukauttaa Euroopan vammaisstrategian täytäntöönpanoa edelleen, koska se mahdollistaa ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, joilla pyritään välttämään kaikenlaiset väärinkäytökset, ja tarjota laadukasta, helposti saatavilla olevaa ja räätälöityä tukea väkivallan uhreille;

130. kehottaa EU:ta valtavirtaistamaan Euroopan vammaisstrategian kaikkeen EU:n lainsäädäntöön ja eurooppalaisen ohjausjakson prosessiin; kehottaa tässä yhteydessä EU:ta käymään aitoa jäsennettyä vuoropuhelua vammaisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa valmistellessaan vuoden 2020 jälkeistä strategiaa;

Torstai 30. marraskuuta 2017

131. suosittaa, että tulevaan strategiaan sisältyisi tukipalvelujen keskeinen asema siinä, että vammaiset henkilöt voivat nauttia ihmisoikeuksistaan;

132. suosittaa, että tulevaan strategiaan sisältyisi henkilöstön koulutusta koskevia kysymyksiä, koska niillä on ratkaiseva merkitys YK:n vammaisyleissopimuksen periaatteiden mukaisen tuen tarjoamisessa;

Muut toiminta-alueet

133. kehottaa valtavirtaistamaan tasa-arvon, sukupuolen ja syrjimättömyyden, myös esimerkiksi vammaisten hlbtq-ihmisten osalta, joihin kohdistuu moninkertaista syrjintää, tulevan strategian kaikille aloille; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään kampanjoita ja koulutusta YK:n vammaisyleissopimusta koskevan tietoisuuden lisäämiseksi ja moninaisuuden kunnioittamiseksi vammaisten henkilöiden ja henkilöiden, joilla on heikentynyt psykososiaalinen toimintakyky, oppimishäiriöitä tai autismia, syrjinnän, leimaamisen ja heitä koskevien ennakkoluulojen torjumiseksi;

134. korostaa, että on pyrittävä torjumaan tehokkaammin vammaisuuteen liittyviä stereotyyppioita ja ennakkoluuloja viestimissä, jotta voidaan muuttaa vallitsevia ulkopuolelle sulkevia sosiaalisia normeja; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään investointeja yleisen tietoisuuden lisäämistä koskeviin hankkeisiin sen varmistamiseksi, että vammaiset henkilöt esitetään yhdenvertaisina kansalaisina ja siten torjutaan vammaisuutta koskevia stereotyyppioita;

135. painottaa yhteyttä sukupuolen ja vammaisuuden välillä, erityisesti kun on kyse tietoisesta suostumuksesta ehkäisyn käyttöön, pakkosteriloinnista ja lisääntymisoikeuksista; kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan, onko niiden tarpeen arvioida lainsäädäntöään tässä suhteessa;

136. kehottaa EU:ta valtavirtaistamaan vammaisten lasten oikeudet kaikille tulevan strategian aloille;

137. toteaa, että oikeustoimikelpoisuus on yksi ihmisoikeuksien, myös äänioikeuden, toteutumisen edellytyksistä ja että kaikissa uusissa strategioissa on pyrittävä siihen, ettei oikeustoimikelpoisuutta kielletä keneltäkään vammaisuuden perusteella kaikilla elämänaloilla; korostaa tässä tarkoituksessa, että EU:n olisi toteutettava asianmukaisia toimia sen varmistamiseksi, että kaikki vammaiset henkilöt voivat käyttää kaikkia Euroopan unionin perussopimuksiin ja lainsäädäntöön kirjattuja oikeuksiaan, kuten esteetöntä oikeussuojaa, esteettömiä tavaroita ja palveluja, muun muassa pankki-, työvoima- ja terveydenhuoltopalveluja, sekä äänioikeutta Euroopan parlamentin vaaleissa ja kuluttajanoikeuksia yleissopimuksen mukaisesti, sekä kannustettava muiden kuin pakkokeinojen käyttöön ja tuettuun päätöksentekoon YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisesti;

138. kehottaa ponnekkaasti komissiota sisällyttämään uuteen strategiaan kaikki mahdolliset toimenpiteet kaikkien eri tavoin vammaisten henkilöiden vapauden ja turvallisuuden varmistamiseksi YK:n vammaisyleissopimuksen ja sen seurantakomitean suositusten mukaisesti;

139. kehottaa ponnekkaasti komissiota säilyttämään kumppanuusperiaatteen tulevissa rahoitussäännöksissä ja varmistamaan, että sitä noudatetaan tarkoin;

140. kehottaa komissiota edistämään vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien organisaatioiden rakenteellista osallistumista kaikkiin päätöksentekomenettelyihin sekä kansallisella että EU:n tasolla ja rahoittamaan vammaisjärjestöjen valmiuksien kehittämistä, jotta vammaiset henkilöt voivat osallistua rakenteellisesti kaikkiin heitä koskeviin päätöksiin; kehottaa jäsenvaltioita edelleen tarjoamaan YK:n vammaisyleissopimusta koskevaa koulutusta sen varmistamiseksi, että vammaiset henkilöt ovat tietoisia oikeuksistaan, jotta voidaan ehkäistä syrjintää;

141. muistuttaa, että YK:n vammaisyleissopimuksen seurantakomitea on ilmaissut syvän huolensa vammaisten henkilöiden heikosta tilanteesta EU:n nykyisessä muuttoliiketilanteessa, kehottaa voimakkaasti komissiota valtavirtaistamaan vammaisuuden muuttoliikettä ja pakolaisia koskeviin toimintapolitiikkoihinsa sekä varmistamaan, että kaikki tätä humanitaarista kriisiä koskeva EU:n rahoitus kattaa myös vammaiset;

Torstai 30. marraskuuta 2017

142. kehottaa voimakkaasti jäsenvaltioita erittelemään tietoja vammaisuuden tyyppin mukaan ja tekemään läheistä yhteistyötä Eurostatin kanssa, jotta ne voivat kerätä vertailukelpoista tietoa vammaisuudesta eri aloilla, mikä kattaa myös laitoshoidossa olevat henkilöt, sekä yhdistämään vammaisstrategian kestävä kehityksen tavoitteita koskevaan menettelyyn ja kestävä kehityksen Agenda 2030:een;

143. korostaa mitattavissa ja verrattavissa olevien määrällisten ja laadullisten indikaattoreiden tarvetta, muun muassa sellaisten, jotka koskevat esteettömyyttä, tasa-arvoa, työllisyyttä, sosiaaliturvaa, terveyttä, koulutuloksia ja osallistavassa koulutuksessa olevien oppilaiden määrää, jotta voidaan arvioida YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanoa EU:ssa ja jäsenvaltioissa, ja kehottaa voimakkaasti keräämään tietoja, joilla helpotetaan näiden indikaattoreiden soveltamista;

144. kehottaa EU:ta kehittämään ihmisoikeuspohjaisen indikaattorijärjestelmän yhteistyössä vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien järjestöjen kanssa sekä vastaavanlaisen kattavan tiedonkeruujärjestelmän, jossa tiedot eritellään sukupuolen, iän, maaseutu- ja kaupunkiväestön sekä vamman tyyppin mukaan;

145. toteaa, että älyllisestä vammasta kärsivät henkilöt ovat erityisen alttiita syrjinnälle ja hyväksikäytölle ja että heidät usein sijoitetaan laitoshoitoon ilman pääsyä koulutukseen ja ilman itsemääräämisoikeutta;

146. kehottaa voimakkaasti komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan lisätoimenpiteitä kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien, kuten kodittomien vammaisten henkilöiden, saavuttamiseksi;

147. korostaa tarvetta seurata jatkuvasti YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanoa sen 33 artiklan mukaisesti ja vammaisjärjestöjä kuullen;

148. kehottaa komissiota varmistamaan, että Euroopan unionin rasismin, muukalaisvihan ja muiden suvaitsemattomuuden muotojen torjumista käsittelevän korkean tason työryhmän työssä viharikoksia koskevien tietojen rekisteröimisen ja keruun parantamiseksi otetaan täysimääräisesti huomioon vammaisiin henkilöihin kohdistuvat viharikokset;

149. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita myöntämään YK:n vammaisyleissopimuksen 33 artiklan 2 kohdan mukaisesti perustetuille seurantajärjestelmille riittävät ja vakaat taloudelliset resurssit ja henkilöresurssit, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä riippumattomasti;

150. kehottaa komissiota tarjoamaan EU:n riippumattomalle valvontakehykselle riittävät resurssit, jotta se voi toteuttaa tehtävänsä itsenäisesti ja asianmukaisesti;

151. muistuttaa, että vetoamusvaliokunta (PETI) vastaanottaa vuosittain huomattavan määrän vetoamuksia, joissa viitataan vammaisten henkilöiden eri puolilla EU:ta päivittäisessä toiminnassaan kohtaamiin ongelmiin Euroopan vammaisstrategiassa määritellyillä kahdeksalla pääasiallisella toiminta-alueella ja muissa esteettömyyteen liittyvissä asioissa, kuten terveydenhuollon ja sosiaaliturvan saannissa, pääsyssä työhön ja koulutukseen, työmarkkinoille sekä rakennettuun ympäristöön, liikennevälineiden, tavaroiden ja palvelujen käytössä, tiedonsaannissa ja viestinnässä sekä osallistumisessa poliittiseen ja julkiseen sekä kulttuurielämään;

152. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan YK:n vammaisyleissopimuksen sekä allekirjoittamaan sen vapaaehtoisin pöytäkirjan;

153. korostaa suojeluroolia, jota vetoamusvaliokunta toteuttaa vetoamusprosessin kautta (kansalaisia hallinnollisilta epäkohdilta suojelemaan nimetyn Euroopan oikeusasiamiehen ohella) YK:n vammaisyleissopimukseen liittyvissä EU:n puitteissa ja joka mahdollistaa sen, että vetoamusprosessissa vetoamuksen esittäjä voi tehdä valituksen mahdollisesta oikeuksiensa rikkomisesta, johon jokin EU:n tai kansallinen taikka paikallinen viranomainen on syylistynyt; painottaa, että vetoamusvaliokunnan vastaanottamien vetoamusten perusteella voidaan todeta olevan tarpeen omaksua tehokas, horisontaalinen, syrjimätön ja ihmisoikeuspainotteinen lähestymistapa vammaispolitiikkaan; korostaa Euroopan unionin perusoikeusviraston roolia vammaisten henkilöiden perusoikeuksien vahvistamisessa ja YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanon tukemisessa EU:ssa;

154. korostaa, että useimmat unionin kansalaisten esittämät vetoamukset koskevat vaikeuksia, jotka liittyvät hakumenettelyihin, tunnustuksen saamiseen ja asiasta vastaavien hallintojen myöhässä maksamiin työkyvyttömyyseläkkeisiin; korostaa, että Euroopan vammaisstrategian ja sen sosiaaliturvaa koskevan toiminta-alueen täytäntöönpanossa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota näihin kysymyksiin YK:n vammaisyleissopimuksen riittävää elintasoa ja sosiaaliturvaa koskevan 28 artiklan mukaisesti;

Torstai 30. marraskuuta 2017

o

o o

155. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.
